

Crna Gora
Ministarstvo energetike i rudarstva

Br.04-304/26-2416/1

22.06.2026.godine

**DOPUNA
GODIŠNJEG PLANA DAVANJA KONCESIJA ZA DETALJNA
GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNIH
SIROVINA ZA
2026. GODINU**

Podgorica, jun 2026.

UVOD

Postupak davanja koncesije pokreće se u skladu sa godišnjim planom iz člana 7 Zakona o koncesijama. Zakonom je, takođe, propisana mogućnost da zainteresovano lice podnese inicijativu za dopunu godišnjeg plana (član 41 stav 1 Zakona o koncesijama).

Ukoliko nadležni organ ocijeni da je inicijativa prihvatljiva, ona postaje sastavni dio predloga za dopunu Godišnjeg plana davanja koncesija za tekuću godinu, koji donosi Vlada Crne Gore. Postupak davanja koncesije pokreće nadležno Ministarstvo izradom koncesionog akta, u skladu sa Godišnjim planom iz člana 7 i njegovom dopunom iz člana 41 Zakona o koncesijama.

Prije upućivanja koncesionog akta Vladi na usvajanje, Ministarstvo, u skladu sa članom 18 stav 3 Zakona o koncesijama, sprovodi javnu raspravu u roku od 15 do 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva. Po usvajanju koncesionog akta, nadležni organ objavljuje javni oglas u „Službenom listu Crne Gore“, najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, kao i na internet stranici nadležnog organa. Ponuđači podnose ponude na osnovu javnog oglasa, a rok za njihovo podnošenje ne može biti kraći od 30 dana od dana objavljivanja oglasa u „Službenom listu Crne Gore“. Rok na koji se daje koncesija određuje se u zavisnosti od javnog interesa, predmeta koncesije, vremena potrebnog za povraćaj investicije i ostvarivanja primjerene dobiti, a ne može biti duži od 30 godina.

Koncesiona politika ima za cilj optimalno korišćenje prirodnih resursa, pri čemu valorizacija resursa predstavlja jedan od ključnih preduslova ekonomskog razvoja na nacionalnom i lokalnom nivou, u zajednicama na čijim se teritorijama nalaze koncesiona područja.

Održivo snabdijevanje mineralnim sirovinama i zadovoljavanje domaćih potreba predstavlja osnovu za dodjelu koncesija. Prilikom donošenja odluka nastoji se uspostaviti ravnoteža između rastuće potražnje za sirovinama i mogućih negativnih uticaja eksploatacije na životnu sredinu i društvo, kao i između ciljeva koncesione politike i politike zaštite životne sredine.

Zakonom o koncesijama propisano je da se postupak dodjele koncesije pokreće na osnovu godišnjeg plana davanja koncesija, kojim se utvrđuju predmeti koncesije, područja na kojima se planira njihovo davanje, procjena ekonomske opravdanosti, kao i drugi elementi od značaja za upravljanje prirodnim resursima u državnoj svojini.

Vlada Crne Gore donijela je Godišnji plan davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2026. godinu, kojim su utvrđeni lokaliteti od interesa za valorizaciju mineralnih resursa, u skladu sa strateškim opredjeljenjima održivog razvoja rudarskog sektora, potrebama privrednog razvoja i zaštite životne sredine.

Nakon donošenja Godišnjeg plana za 2026. godinu, Ministarstvu energetike i rudarstva dostavljen je određeni broj inicijativa zainteresovanih privrednih društava za dodjelu koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina na lokalitetima koji nisu bili obuhvaćeni važećim Planom.

Pored dostavljenih inicijativa privrednih društava, Ministarstvo je, na osnovu raspoloživih podataka, imajući u vidu ekonomski značaj pojedinih područja i iskazanu zainteresovanost za dodjelu koncesija, predložilo uključivanje dodatnih lokaliteta koji nisu bili obuhvaćeni važećim Planom.

Na osnovu izvršenih analiza geološke dokumentacije, raspoloživih podataka o mineralnim resursima, podataka iz prostorno-planske dokumentacije, imovinsko-pravnih odnosa, kao i procjene ekonomskih i razvojnih efekata, ocijenjeno je da postoji opravdan javni interes za uvrštavanje novih lokaliteta u Godišnji plan davanja koncesija za 2026. godinu.

Pripremu stručnog dijela dokumentacije neophodne za izradu Dopune Godišnjeg plana izvršila je Javna ustanova Zavod za geološka istraživanja Podgorica, u skladu sa Uredbom o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva energetike i rudarstva toj ustanovi.

Koncesiona politika u oblasti mineralnih sirovina zasniva se na principima racionalnog korišćenja prirodnih resursa, održivog razvoja, zaštite životne sredine, transparentnosti i ostvarivanja ekonomskih koristi za državu i lokalne zajednice.

Razvoj privrede i realizacija infrastrukturnih projekata uslovljavaju kontinuiranu potrebu za obezbjeđivanjem mineralnih sirovina, posebno tehničko-građevinskog i arhitektonsko-građevinskog kamena, kao i za intenziviranjem istraživanja metaličnih i kritičnih mineralnih sirovina. U tom smislu, detaljna geološka istraživanja predstavljaju osnov za identifikaciju i valorizaciju novih ležišta mineralnih sirovina i stvaranje uslova za njihovo održivo korišćenje.

Ovom Dopunom Godišnjeg plana predlaže se uvrštavanje lokaliteta Varine, Kozica, Kolijevka, Štitovo II – B, Suk, Brdela, Stubički dolovi, Kličevac, Potoci, Pješivački do i Prijeko brdo za koje su ispunjeni preduslovi za pokretanje postupka dodjele koncesija za detaljna geološka istraživanja i/ili eksploataciju mineralnih sirovina u skladu sa Zakonom o koncesijama.

LOKALITETI OBUHVAĆENI DOPUNOM PLANA

R.b.	Lokalitet	Mineralna sirovina	Opština
1	Varine	Sulfidne polimetalične rude bakra	Pljevlja
2	Kozica	Sulfidne polimetalične rude olova i cinka	Pljevlja
3	Kolijevka	Sulfidne polimetalične rude olova i cinka	Pljevlja
4	Štitovo II - B	Crveni boksit	Nikšić
5	Suk	Arhitektonsko-građevinski i tehničko-građevinski kamen	Danilovgrad
6	Brdela	Tehničko-građevinski kamen	Bar
7	Stubički dolovi	Tehničko-građevinski kamen	Nikšić
8	Kličevac	Tehničko-građevinski kamen	Nikšić
9	Potoci	Tehničko-građevinski kamen	Podgorica
10	Pješivački do	Tehničko-građevinski kamen	Danilovgrad
11	Prijeko brdo	Arhitektonsko-građevinski i tehničko-građevinski kamen	Nikšić

Analizom dostavljenih inicijativa, geološke dokumentacije, podataka nadležnih organa i drugih raspoloživih informacija utvrđeno je da predmetni lokaliteti raspolažu potencijalom za valorizaciju mineralnih sirovina, te da njihovo uključivanje u Dopunu Godišnjeg plana predstavlja osnov za pokretanje transparentnih postupaka dodjele koncesija u skladu sa zakonom.

Realizacijom planiranih koncesionih aktivnosti očekuje se:

- povećanje investicija u sektor geoloških istraživanja i rudarstva;
- stvaranje uslova za otvaranje novih radnih mjesta;

- povećanje prihoda budžeta Crne Gore i budžeta jedinica lokalne samouprave;
- unapređenje korišćenja domaćih mineralnih resursa;
- jačanje konkurentnosti rudarskog sektora;
- podsticanje ravnomyernog regionalnog razvoja;
- unapređenje geološke istraženosti teritorije Crne Gore.

Prilikom odabira lokacija, za Dopunu Godišnjeg plana poseban fokus je bio na ležištima kritičnih mineralnih sirovina prepoznatih Akcionim planom Evropske unije za kritične mineralne sirovine koja se pojavljuju samostalno kao što je bakar uz koji se javlja i titanijum (Ti) sa procjenom vjerovatnoće za kobalt (Co), nikal (Ni), indijum (In), germanijum (Ge), galijum (Ga) i metali rijetkih zemalja (REE) i crveni boksit sa procjenom vjerovatnoće za titanijum (Ti), galijum (Ga), skandijum (Sc), metale rijetkih zemalja (REE), vanadijum (V), germanijum (Ge), Niobijum (Nb) i Tantal (Ta) ili kao prateće mineralne sirovine koje se javljaju uz olovo i cink kao što su srebro (Ag) i bakar (Cu) sa procjenom vjerovatnoće za antimon (Sb), kobalt (Co), indijum (In), germanijum (Ge), bizmut (Bi), magnan (Mn) i metali rijetkih zemalja (REE).

I METALIČNE MINERALNE SIROVINE

1.RUDNI REJON VARINE – SULFIDNE POLIMETALIČNE RUDE BAKRA, OPŠTINA PLJEVLJA

O lokalitetu

Lokalitet ležišta bakarne rude Varine već je obuhvaćen Godišnjim planom davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2026. godinu, kojim je predviđena mogućnost dodjele koncesije za detaljna geološka istraživanja bakarne rude na predmetnom području.

Nakon usvajanja Godišnjeg plana za 2026. godinu iskazan je interes za dodjelu koncesije koja bi, pored detaljnih geoloških istraživanja, obuhvatila i eksploataciju bakarne rude, zbog čega je potrebno izvršiti dopunu planskog dokumenta i stvoriti planski osnov za pokretanje postupka dodjele koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine.

Imajući u vidu dosadašnji nivo istraženosti ležišta, utvrđene rezerve rude kategorija C₁ i C₂, procijenjene perspektivne rezerve, kao i značaj bakra kao kritične mineralne sirovine u skladu sa strateškim dokumentima Evropske unije, ocijenjeno je da postoji opravdan interes za dalje geološko definisanje ležišta i stvaranje uslova za njegovu buduću ekonomsku valorizaciju.

Dodatnim geološkim istraživanjima omogućilo bi se preciznije utvrđivanje količina i kvaliteta mineralne sirovine, definisanje geometrije rudnih tijela, kao i izrada odgovarajuće tehničke i ekonomske dokumentacije neophodne za ocjenu opravdanosti eksploatacije. Ukoliko rezultati istraživanja potvrde postojanje ekonomski isplativih rezervi i ukoliko budu ispunjeni svi zakonom propisani uslovi u oblasti zaštite životne sredine, prostornog planiranja i rudarstva, stvorili bi se uslovi za realizaciju projekta eksploatacije bakarne rude na predmetnom lokalitetu.

Predmet koncesije obuhvata detaljna geološka istraživanja i eksploataciju bakarne rude na ležištu Varine, opština Pljevlja, u skladu sa Zakonom o rudarstvu, propisima iz oblasti zaštite životne sredine i drugim važećim zakonskim propisima.

Ležište bakarne rude Varine nalazi se u rejonu sela Kosanica, na području opštine Pljevlja, na približno 1.250 m nadmorske visine. Predstavlja jedno od najznačajnijih poznatih ležišta bakra u Crnoj Gori i nalazi se u okviru metalogenetske zone sjevernog dijela države.

Prema dosadašnjim geološkim istraživanjima, mineralizacija bakra vezana je za jurske dijabaze i piroklastične stijene. Orudnjenje se javlja u vidu hidrotermalno izmijenjenih zona sa razvijenim rudnim žicama koje sadrže pirit, halkopirit i kvarc, kao i u vidu slojevito-sočivastih rudnih tijela i impregnacija pirita sa pratećim halkopiritom. Rudna zona pruža se u dužini od oko 2,5 km, dok njena širina varira od približno 100 do 400 m.

Ležište je nastalo djelovanjem hidrotermalnih rastvora koji su duž rasjednih i pukotinskih sistema taložili sulfidne minerale bakra i gvožđa. Dominantni rudni minerali su halkopirit i pirit, dok su kao prateće korisne komponente registrovani srebro i zlato.

Geološka građa šireg područja karakteriše se prisustvom vulkansko-sedimentnih kompleksa mezozojske starosti sa izraženim tektonskim poremećajima koji su omogućili cirkulaciju hidrotermalnih fluida i formiranje rudnih koncentracija. Takvi geološki uslovi ukazuju na mogućnost proširenja poznatih rudnih zona i otkrivanja novih mineralizovanih struktura kroz dalja istraživanja.

Na lokalitetu Varine sprovedena su brojna geološka istraživanja koja su obuhvatala geološko kartiranje, istražno bušenje, uzorkovanje i laboratorijske analize. Prema podacima Pejatovića i saradnika (1985), utvrđene su rezerve rude bakra kategorija C₁ (72%) i C₂ (28%) u količini od 7.295.000 t rude sa prosječnim sadržajem od 0,77 % Cu, 9 g/t Ag i 0,3 g/t Au. Isti autori procijenili su perspektivne rezerve na oko 24 miliona tona rude sa prosječnim sadržajem od približno 0,29 % Cu.

Imajući u vidu da su postojeće rezerve definisane uglavnom u kategorijama C₁ i C₂, ležište se smatra nedovoljno istraženim za donošenje konačne odluke o eksploataciji. Potrebna su dodatna detaljna geološka istraživanja radi preciznijeg definisanja geometrije rudnih tijela, kvaliteta rude i ukupnih rezervi.

Planirana istraživanja obuhvataju detaljno geološko kartiranje, geofizička i geohemijska istraživanja, istražno bušenje, laboratorijska i tehnološka ispitivanja, kao i izradu elaborata o rezervama mineralne sirovine. Cilj istraživanja je precizno definisanje rezervi bakra, srebra i zlata, određivanje ekonomske vrijednosti ležišta i stvaranje osnove za održivu eksploataciju mineralne sirovine.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Ležište bakarne rude Varine trenutno nije u eksploataciji, ali predstavlja značajan mineralni resurs od ekonomskog i strateškog značaja za Crnu Goru. Bakar je prepoznat kao jedna od kritičnih mineralnih sirovina u okviru Akcionog plana Evropske unije za kritične mineralne sirovine, zbog čega istraživanje i valorizacija domaćih resursa bakra imaju poseban značaj sa aspekta sigurnosti snabdijevanja i razvoja industrije zasnovane na zelenoj tranziciji.

- Kvalitet resursa: Bakar ležišta "Varine" sadrži srednje kvalitativne osobine bakra koje je potrebno dodatno istražiti kroz detaljna geološka istraživanja.
- Kritične mineralne sirovine: bakar (Cu) i titanijum (Ti) sa procjenom vjerovatnoće za kobalt (Co), nikal (Ni), indijum (In), germanijum (Ge), galijum (Ga) i metali rijetkih zemalja (REE).

- Zaposlenost: Očekuje se zapošljenje oko 150 ljudi.
- Pristup tržištu: Postoji stabilna potražnja za bakrom na međunarodnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- Dugoročne rezerve: za sada je utvrđeno 7.295.000 t rude sa prosječnim sadržajem od 0,77 % Cu, 9 g/t Ag i 0,3 g/t Au. Isti autori procijenili su perspektivne rezerve na oko 24 miliona tona rude sa prosječnim sadržajem od približno 0,29 % Cu. Ali tek nakon detaljnih geoloških istraživanja možemo dobiti precizne podatke o rezervama.
- Koncesiona naknada: Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 4% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- Operativni troškovi: Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku mašina za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju.
- Socijalni i ekološki aspekti: Detaljna geološka istraživanja donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Ukoliko se nakon detaljnih geoloških istraživanja utvrdi da postoje ekonomski isplative rezerve za eksploataciju, a da se mogu ispuniti najviši ekološki standardi može se razmišljati o opravdanosti dodjele koncesije za eksploataciju mineralne sirovine

Prilikom izrade Koncesionog akta sa propratnom dokumentacijom za detaljna geološka istraživanja biće uključena Agencija za zaštitu životne sredine i Opština Pljevlja.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosi: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

2.LEŽIŠTE KOZICA – SULFIDNE POLIMETALIČNE RUDE OLOVA I CINKA, OPŠTINA PLJEVLJA

O lokalitetu

Ležište olova i cinka „Kozica“ nalazi se u ataru istoimenog sela, 18 km jugoistočno od Pljevalja. Jugozapadno od ležišta prolazi asfaltni put Pljevlja - Bijelo Polje, sa kojim je ovo ležište povezano dobrim makadamskim putem, dužine oko 4 km.

U geološkoj građi šireg područja ležišta „Kozica“ učestvuju tvorevine mlađeg paleozoika, donjeg i srednjeg trijasa i kvartara.

Mlađi paleozoik predstavlja najstariji član stratigrafskog stuba stijena na ovom području. Javlja se u vidu uskog pojasa sjeverno od ležišta, koji se proteže pravcem istok-zapad na dužini od preko 3 km. Predstavljen je filitičnim škriljcima sa proslojcima kvarcnih pješčara, rijetko i sočivima krečnjaka.

Donji trijas ima značajno rasprostranjenje u široj okolini ležišta „Kozica“. Raznovrstan je po sastavu, a u njegovoj građi učestvuju: litoklastični pješčari, sitnozrni i srednje-zrni litoklastični konglomerati sa silicijskim vezivom, zatim kvarcni i jako liskunoviti pješčari sa različitim vezivom, krupnozrni kvarcni konglomerati sa pjeskovitim i vapnovitim vezivom, koji katkad prelaze u prave brečo-konglomerate ili sedimentne breče. Podređeno se javljaju kvarciti, glinci i laporci. U gornjem dijelu stuba, iznad krupnozrnih kvarcnih konglomerata ili krupnozrnih liskunovitih pješčara, pojavljuju se i verfenski krečnjaci, koji su u svom gornjem dijelu jako laporoviti i pjeskoviti. To su tzv. „fulkoidni“ krečnjaci, koji navise postaju sve više kristalasti i postepeno prelaze u anizijske krečnjake.

I srednji trijas ima znatno rasprostranjenje. Izgrađuje neposredno područje ležišta „Kozica“, a zastupljen je i zapadno, južno i istočno od ležišta. Predstavljen je anizijskim krečnjacima i vulkanitima.

Tvorevine anizijskog kata počinju tamnim slojevitim kvrgavim krečnjacima koji leže direktno preko verfenskih pjeskovitih i laporovitih krečnjaka, a navise prelaze u masivne svijetle krečnjake srednjeg dijela anizika.

Vulkanska aktivnost na ovom području započela je, najvjerovatnije, već krajem verfena, a nastavila se kroz srednji trijas, s tim što je vrijeme njenog završetka nepoznato, pošto na ovom području nema, do kvartara, mlađih tvorevina od svijetlih anizijskih krečnjaka. Vulkanske stijene zastupljene su u dolini Kozičke rijeke (lokaliteti Vrhovi i Bjelogorina), a predstavljene su riolitima, tufitima i litoklastičnim tufovima. Rioliti su holokristalasto-porfirske strukture, sa kvarcom, ortoklasom, plagioklasom i bojenim mineralima u vidu fenokristala i sa osnovnom masom koja je mikrokristalasta. Od piroklastita javljaju se tufiti i litoklastični riolitski tufovi. Silikatna osnova tufita izgrađena je pretežno od kalcedona i malo hlorita, sericita i kalcita, sa vrlo malo kristalnih zrna kvarca i feldspata veličine oko 0,2 mm. Tufovi su izgrađeni pretežno od fragmenata stijena (riolita) i vrlo malo odlomaka kristalnih zrna kvarca, albita i ortoklasa. Fragmenti stijena su slabo zaobljeni, a dimenzije im variraju od dijelova milimetra pa do 1 cm.

Kvartar je predstavljen deluvijalnim nanosima i osulinskim tvorevinama na krečnjačkim padinama, te aluvijalnim i proluvijalnim sedimentima u dolini Kozičke rijeke i njenih pritoka.

Ležište olova i cinka „Kozica“ čine tri zasebna rudna tijela, međusobno udaljena od 200 do 650 m, tako da bi se skoro moglo govoriti o tri zasebna ležišta. Ta rudna tijela, idući od sjeverozapada ka jugoistoku su: „Kovačište“, „Radov do“ i „Šorovina“.

Za razliku od ostalih olovo-cinkanih ležišta u metalogenetskoj oblasti sjeveroistočne Crne Gore, ležište „Kozica“ ima neke posebne karakteristike. Vulkanska aktivnost je i ovdje trijasko starosti, ali su vulkaniti riolitnog sastava, a rudna mineralizacija je lokalizovana u anizijskim krečnjacima i u potpunosti je zahvaćena oksidacionim procesima.

Rudna mineralizacija u ležištu „Kozica“ javlja se u vidu koncentracija nastalih potiskivanjem krečnjaka, čiji oblik zavisi od slojevitosti tih krečnjaka i od stepena njihove tektonske predisponiranosti, pa je to metasomatsko ležište, gdje se rudna tijela javljaju u vidu ploča, sa manjim ili većim zadebljanjima, ili istanjenjima do potpunog isklinjavanja. Ploče su uglavnom horizontalne, sa malim padom prema sjeveru. Rudna tijela se ponekad račvaju.

Kontakt rudnih tijela prema krečnjacima je oštar, pošto se na tom kontaktu javljaju salbandne „gline“. Ove „gline“, prema M. Saviću (1955), nastale su pri oksidaciji ležišta, a njihovo stvaranje na kontaktu maskiralo je izrazite znakove metasomatoze. Nepotpuna hemijska analiza salbandnog materijala pokazala je da se ovdje ne radi o glinama već o jednoj vrsti olovne zemlje onečišćene glinom i oksidima gvožđa, mangana i drugih, pošto je u tom materijalu nađeno: 18,25% Fe, 11,61% Mn, 6,55% Pb, 2,05% Zn, 16,26% SiO₂ i 0,80% CaO.

Ležište „Kozica“ je zahvaćeno intenzivnim procesima oksidacije, pa su u rudnim tijelima zaostali samo relikti primarne rudne mineralizacije. Na bazi rudnomikroskopskih ispitivanja zaključeno je da je broj primarnih minerala relativno mali, ali da je rudna parageneza karakteristična za hidrotermalna (mezo i epitermalna) ležišta. Utvrđeni su pirotin, pirit, halkopirit, sfalerit i galenit od primarnih minerala, od oksidacionih minerala limonit, kovelin, Cu-hidroksid, smitsonit, cerusit i anglezit, a od minerala jalovine - kvarc i kalcit.

Starost ležišta „Kozica“ do sada nije posebno ispitivana. Na bazi magmatsko-tektonskih kriterijuma i odnosa rudnih tijela prema okolnim stijenama, kao i na bazi analogije sa drugim olovo-cinkanim ležištima u okviru metalogenetske oblasti sjeveroistočne Crne Gore, može se zaključiti da je ladinske starosti.

Tektonski pokreti na ovom području bili su intenzivni, a tektonska evolucija dugotrajna. Kao posljedica njenog djelovanja stvorene su plikativne i disjunktivne strukture na širem području Kozice, koje su se djelimično manifestovale i na užem području.

Od plikativnih struktura na ovom području izdvaja se sinklinala Vrhova južno od ležišta, sa pružanjem SZ-JI, izgrađena od anizijskih krečnjaka i vulkanita. Osim ove, SI od krečnjačke mase Sinjevac, odnosno sjeverno od ležišta, uočen je nabor čiji je antiklinalni dio izgrađen od verfenskih klastita, a sinklinalni od verfenskih krečnjaka i masivnih anizijskih krečnjaka.

Od rupturinih deformacija najvažniji je reversni rasjed južno od Vrhova, duž koga su vulkaniti i anizijski krečnjaci reversno kretani preko klastita verfena. Od ostalih rasjeda po značaju se izdvajaju gravitacioni rasjedi dolinom Kozičke rijeke i dolinom Račevske rijeke, koji se pružaju pravcem SZ-JI. Pored rasjeda ovog pravca postoji još niz dijagonalnih i poprečnih rasjeda, koji su u ovom području uslovili tipičnu blokovsku građu. Ovakva struktura imala je posljedice koje su manifestovane raskidanjem i kretanjem ne samo krečnjačkih masa i vulkanita već su poremetili i rudište „Kozica“.

Ležište „Kozica“ je hidrotermalno-metasomatsko, zahvaćeno procesima karakterističnim za zonu oksidacije sulfidnih ležišta. Orudnjenje je u genetskoj ili parageneetskoj vezi sa trijaskim vulkanitima, a lokalizovano je u anizijskim krečnjacima, koji su još prije početka procesa

orudnjenja bili tektonski predisponirani da se u njima može odložiti rudna mineralizacija. Pri tome je vršena metasomatska zamjena krečnjaka rudnom mineralizacijom, koja se odvijala selektivno. Orudnjenje je stvarano u širem temperaturnom intervalu. Na više temperature ukazuju izdvajanja halkopirita u sfaleritu, a na niže - odsustvo kontaktnih minerala, pa se zaključuje da se stvaranje ležišta odvijalo u mezo i epitermalnoj fazi.

Područje Kozice bilo je predmet rudarske aktivnosti još u srednjem vijeku, na što ukazuju ostaci starih šljačišta koja u svom radu pominje M. Savić (1955). Prva savremena istraživanja izvođena su poslije II svjetskog rata, ali su bila usmjerena na istraživanja i otkrivanja ruda gvožđa. Opsežnije rudarske istražne radove na području Kozice vodio je M. Savić u periodu 1953-1956. godine. Rudarski radovi izvođeni su na tri lokaliteta: Kovačište, Radev do i Šorovina, s tim što je gro radova izveden na Kovačištu. Ležištu se pristupalo potkopima, iz kojih je prečnim hodnicima presjecano rudno tijelo, a njegovo istraživanje po visini i po dubini vršeno je uskopima, odnosno niskopima. Rudarski radovi nisu sistematski isprobavani, već je uzeto svega 10 "slič" proba iz potkopa. U nekoliko navrata vršeno je djelimično orprobavanje haldi ispred potkopa. U tom periodu izvršeno je i detaljno geološko kartiranje užeg područja ležišta, kao i probna geofizička ispitivanja specifičnog električnog otpora.

Prema nepotpunim podacima Rudnika uglja iz Pljevalja, na prostoru Kozice rađena je i metalometrijska prospekcija na olovo, a izbušeno je i nekoliko istražnih bušotina, ali o tome nema sačuvanih podataka.

U toku 1977. godine urađena je detaljna geološka karta, 1:10.000, šireg područja ležišta „Kozica“ (24 km²), sa pratećim ispitivanjima.

Stepen istraženosti ležišta „Kozica“ je još uvijek nizak i neujednačen. Od tri rudna tijela, nešto detaljnije je istraženo „Kovačište“, dok su ostala praktično samo registrovana, bez ocjene njihovog mogućeg ekonomskog značaja. I u samom „Kovačištu“ istražni radovi zahvatili su najvjerojatnije samo gornje djelove rudnog tijela u zoni intenzivne oksidacije. Nije ispitana mogućnost prisustva orudnjenja u okolnim vulkanitima i njihovim kontaktima sa anizijskim krečnjacima. Neistražena je i jedna velika masa vulkanita SI od ležišta, prema granici Srbije, koja takođe može biti interesantna u pogledu orudnjenja, pogotovu ako se ima u vidu prisustvo značajnog orudnjenja Pb, Zn i Cu u sličnim sredinama u području Čadinja kod Prijepolja, na samo dvadesetak kilometara sjeveroistočno od „Kozice“.

Na osnovu analize dijela ležišta Kozica utvrđen je sljedeći sadržaj metala: Fe 52,52%; Zn 2,65% i Pb 1,39%.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Ležište rude olova i cinka Kozica trenutno nije u eksploataciji, ali predstavlja značajan mineralni resurs od ekonomskog i strateškog značaja za Crnu Goru. Olovo i cink su prepoznati kao jedne od strateških mineralnih sirovina, zbog čega istraživanje i valorizacija domaćih resursa olova i cinka imaju poseban značaj sa aspekta sigurnosti snabdijevanja i razvoja industrije zasnovane na zelenoj tranziciji.

- Kvalitet resursa: Olovo i cink ležišta "Kozica" sadrži srednje kvalitativne osobine olova i cinka koje je potrebno dodatno istražiti kroz detaljna geološka istraživanja.

- Kritične i prateće mineralne sirovine koje idu uz olovo i cink: srebro (Ag) i bakar (Cu) sa procjenom vjerovatnoće za antimon (Sb), kobalt (Co), indijum (In), germanijum (Ge), bizmut (Bi), magnan (Mn) i metali rijetkih zemalja (REE).
- Zaposlenost: Očekuje se zapošljenje oko 150 ljudi.
- Pristup tržištu: Postoji stabilna potražnja za olovom i cinkom na međunarodnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- Dugoročne rezerve: Perspektivne rezerve ležišta „Kozica“ procijenjene su na 1,5–2 miliona tona (M. Maljović, 1996). Ali tek nakon detaljnih geoloških istraživanja možemo dobiti precizne podatke o rezervama
- Koncesiona naknada: Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 4% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- Operativni troškovi: Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku mašina za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju.
- Socijalni i ekološki aspekti: Detaljna geološka istraživanja donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Ukoliko se nakon detaljnih geoloških istraživanja utvrdi da postoje ekonomski isplative rezerve za eksploataciju, a da se mogu ispuniti najviši ekološki standardi može se razmišljati o opravdanosti dodjele koncesije za eksploataciju mineralne sirovine

Priilikom izrade Koncesionog akta sa propratnom dokumentacijom za detaljna geološka istraživanja biće uključena Agencija za zaštitu životne sredine i Opština Pljevlja.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosí: Koncesija se dodjeljuju na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetske efikasne uređaje. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

3.LEŽIŠTE KOLIJEVKA – SULFIDNE POLIMETALIČNE RUDE OLOVA I CINKA, OPŠTINA PLJEVLJA

O lokalitetu

Pojave olovo-cinkove mineralizacije u zaseoku Kolijevka sela Bobovo pripadaju teritoriji opštine Pljevlja. Nalazi se na južnim padinama planine Ljubišnje, na svega 2-3 km od granice prema Bosni i Hercegovini. Ovo područje povezano je sa Pljevljima kolskim putem Pljevlja - Meštrevac, koji dalje ide preko Čelebića. Južno od Jelovog panja, od ovog puta odvaja se lokalni seoski put za Kolijevku i čini ovo interesantno područje dostupnim za istraživanja. Od Pljevalja je Kolijevka udaljena oko 45 km u pravcu jugozapada.

Područja Kolijevke izgrađeno je skoro isključivo od trijaskih tvorevina, uz neznatno prisustvo kvartarnih (deluvijalnih, proluvijalnih, glacijalnih) sedimenata.

Najstariji otkriveni član stratigrafskog stuba ovog područja su srednjotrijaski vulkaniti, koji izgrađuju centralni, najveći dio terena. Otkriveni su erozijom u jezgru antiklinale Ljubišnje, a u okviru njih izdvojeno je više facija, koje pripadaju andezitima i njihovim piroklastitima, uz podređeno prisustvo andezit-bazalta i keratofira. U okviru vulkanita, posebno u užem području Kolijevke, konstatovane su hidrotermalne izmjene, uglavnom silifikacija, praćene piritizacijom, a mjestimično je uočena i galenitsko-sfaleritska mineralizacija. U vulkanitima su interstratifikovane manje mase krečnjaka srednjeg anizika, koje su nataložene u periodima slabljenja ili privremenog prekida vulkanske djelatnosti. Inače, utvrđeno je da se vulkanska aktivnost na ovom području odvijala u srednjem i gornjem aniziku, a dijelom i u ladiniku.

Preko vulkanita mjestimično je konstatovano prisustvo crvenih gvožđevitih hanbulovskih krečnjaka (u Crvenom ždrijelu), koji naviše postepeno prelaze u rumene i sive ladinske krečnjake. U južnom dijelu područja, u predjelu Slatine i Moraica, preko ovih krečnjaka nataloženi su slojeviti dolomitični krečnjaci gornjeg trijasa.

Uže područje Kolijevke, površine oko 1,5 km², na osnovu dosadašnjeg, relativno niskog stepena istraženosti, ocijenjeno je kao perspektivno područje za pronalaženje značajnijih koncentracija Pb-Zn mineralizacije. U okviru njega je otkriveno nekoliko interesantnih rudnih pojava galenita i sfalerita.

Područje Kolijevke jednostavne je geološke građe. Izgrađeno je isključivo od andezita i andezit-bazalta i andezitskih tufova i breča. Ove stijene su slabo do intenzivno izmijenjene: silifikovane, kaolinitisane, piritisane, rijede hloritisane i karbonatisane. Sreću se mjestimično i partije brečoidnih andezita, pri čemu se u cementu javljaju uglavnom pirit, kalcit i kvarc.

U izmijenjenim andezitima i u njihovim tufovima i brečama otkriveno je prisustvo galenitsko-sfaleritske mineralizacije, i to kako na površini terena tako i u istražnim radovima (raskopima i bušotinama). Rudna mineralizacija javlja se najčešće u vidu impregnacija i gnijezda, a rijede u vidu tankih žica (do 5 cm) i žilica milimetarske debljine. Rijetko se sreću i rudne žice veće debljine, kakva je otkrivena u koritu rijeke Drage nizvodno od ušća Bijelih voda, presječena raskopom oko 20 m po pružanju u pravcu SI. Njena debljina, izmjerena u raskopu, iznosi oko 1 m. Jasno je ograničena prema okolnoj stijeni glinovitim salbandom debljine do 5 cm. Postrudnim egzogenim, prvenstveno oksidacionim procesima ona je skoro u potpunosti degradirana, tako da su zaostale samo ćelijaste strukture raspadanja metalčnih minerala i rijetki zaostali kristali pirita u limonitskoj masi.

Sudeći prema oblicima geohemijskih i geofizičkih anomalija koje se uglavnom poklapaju, rudne pojave Kolijevke pokazuju izduženja u pravcu SI-JZ, I-Z ili SZ-JI. O njihovim oblicima i dimenzijama ne može se pouzdanije govoriti zbog još uvijek niskog stepena njihove istraženosti.

Rudnomikroskopski su konstatovani pirit, sfalerit, galenit, halkopirit, pirotin, markasit, arsenopirit, elektrum i mineral bizmuta. Prate ih najčešće karbonati (kalcit, ankerit-dolomit) i kvarc.

Pirit se najčešće javlja u vidu sitnih zrna, a ponekad i u vidu krupnih fragmenata (do 5 mm), sa ostacima reliktnih gel-formi. Galenit i sfalerit katkad su uklopljeni u piritu, a najčešće se javljaju u vidu samostalnih zrna ili agregata neujednačene veličine. Sfalerit ponekad sadrži izdvajanja pirotina, a rijetko i valerita, što ukazuje na više temperature nastanka. Ostali rudni minerali javljaju se samo kao pratioci.

Na bazi magmato-tektonskih faktora i odnosa rudnih tijela prema okolnim stijenama, smatra se da je rudna mineralizacija mlađa od anizika i da je nastala prije gornje krede. S obzirom na to da u juri i kredi nije bilo magmatizma koji bi mogao dati orudnjenje ovog tipa, proizilazi da je ono najvjerovatnije ladinske starosti.

Tektonski pokreti koji su zahvatili ovo područje bili su intenzivni, a tektonska evolucija dugotrajna. Kao posljedica njihovog djelovanja stvorene su brojne plikativne i disjunktivne strukture na širem području Kolijevke, koje se dijelom manifestuju i na užem području.

Glavna naborna forma je antiklinala Ljubišnje, čija se osa, od Čelebića na SZ, preko Golog Vjetrenika, Konjskog polja i Kolijevke, pruža dalje ka JI, a tone blago ka SZ. U jezgri ove antiklinale erozijom su otkriveni vulkaniti srednjeg trijasa, a njena krila izgrađena su od karbonatnih sedimenata ladinika i gornjeg trijasa.

Kao posljedica djelovanja različitih kinematskih faza, u kompaktnom jezgri ove antiklinale izgrađenom od srednjotrijaskih vulkanita na području Kolijevke nastale su brojne ruptivne deformacije koje se pak teže na terenu zapažaju, zbog velike pokrivenosti eluvijalno-deluvijalnim pokrivačem. Sistemom uzdužnih i poprečnih rasjeda koji iz eruptiva prelaze i u krečnjake i tu na kontaktu se najlakše identifikuju, cijelo ovo područje razbijeno je u niz tektonskih blokova nižeg reda.

Najmarkantnija razlomna zona je takozvani „konjskopoljski rasjed“, koji se proteže kanjonom rijeke Drage dalje u pravcu JI i SZ na dužini od nekoliko desetina kilometara. Pada u pravcu JZ, a na području Kolijevke razdvaja vulkanite od srednje i gornjotrijaskih krečnjaka, koji su duž njega spuštani, tako da su u predjelu Moraica, JI od Kolijevke, gornjotrijaski krečnjaci dovedeni u isti nivo sa vulkanitima. Ispresijecan je mlađim poprečnim rasjedima, duž kojih je izvršeno raskidanje i pomjeranje pojedinih blokova u prostoru. U okviru vulkanita zapaženo je nekoliko manjih rasjeda, markiranih pojavama intenzivne silifikacije i piritizacije okolnih stijena, a mjestimično i pojavama galenitsko-sfaleritske mineralizacije.

Rudna pojava Kolijevka je hidrotermalnog genetskog tipa. Orudnjenje je vjerovatno stvarano u jednom relativno širokom temperaturnom intervalu hidrotermalnog područja. Na to ukazuje prisustvo visokotemperaturnih minerala i karakteristične strukture izdvajanja pirotina, rijeđe i valerita u sfaleritu. S druge strane, sreću se i mineralni produkti niskih temperatura, kao i prisustvo gelskih struktura. Nosioci orudnjenja u Kolijevci su andeziti i njihovi tufovi i breče, u kojima je lokalizovana sva do sada pronađena rudna mineralizacija.

U petogodišnjem periodu istraživanja pojava olova i cinka na području Kolijevke (1976–1980) primijenjene su raznovrsne metode, uz primjenu principa postupnosti u istraživanju i uz eliminaciju neinteresantnih prostora.

Rudne pojave na Kolijevci indicirane su regionalnom geohemijskom prospekcijom. Zatim je urađena detaljna geološka karta 1:10.000 i osnovna metalometrijska prospekcija stream sedimenata i zemljište sa strane potoka. Na prostorima sa otkrivenom sulfidnom mineralizacijom ili sa geohemijskim anomalijama izvršena je detaljna metalometrijska prospekcija zemljišta po mreži 100 × 25 m, sa pogušćenjima u području anomalija na mrežu 50 × 25 m. Uslijedila su geofizička ispitivanja (IP), pa istražno bušenje u kombinaciji sa istražnim raskopima.

Intenzivne anomalije olova i cinka i anomalije izazvane polarizacije, koje se sa njima skoro u potpunosti poklapaju, dugačke su nekoliko stotina metara, a rudna mineralizacija je nabušena i preko 120 m dubine.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Ležište rude olova i cinka Kolijevka trenutno nije u eksploataciji, ali predstavlja značajan mineralni resurs od ekonomskog i strateškog značaja za Crnu Goru. Olovo i cink su prepoznati kao jedne od strateških mineralnih sirovina, zbog čega istraživanje i valorizacija domaćih resursa olova i cinka imaju poseban značaj sa aspekta sigurnosti snabdijevanja i razvoja industrije zasnovane na zelenoj tranziciji.

- Kvalitet resursa: Olovo i cink ležišta "Kozica" sadrži srednje kvalitativne osobine olova i cinka koje je potrebno dodatno istražiti kroz detaljna geološka istraživanja.
- Kritične i prateće mineralne sirovine koje idu uz olovo i cink: srebro (Ag) i bakar (Cu) sa procjenom vjerovatnoće za antimon (Sb), kobalt (Co), indijum (In), germanijum (Ge), bizmut (Bi), magnan (Mn) i metali rijetkih zemalja (REE).
- Zaposlenost: Očekuje se zapošljenje oko 150 ljudi.
- Pristup tržištu: Postoji stabilna potražnja za olovom i cinkom na međunarodnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- Dugoročne rezerve: Perspektivne rezerve procijenjene na 1.500.000 t rude sa sadržajima metala: Pb = 0,59%, Zn = 2,80%, Cu = 0,10% i FeS₂ = 10,00%. Ali tek nakon detaljnih geoloških istraživanja možemo dobiti precizne podatke o rezervama
- Koncesiona naknada: Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 4% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- Operativni troškovi: Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku mašina za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju.
- Socijalni i ekološki aspekti: Detaljna geološka istraživanja donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Ukoliko se nakon detaljnih geoloških istraživanja utvrdi da postoje ekonomski isplative rezerve za eksploataciju, a da se mogu ispuniti najviši ekološki standardi može se razmišljati o opravdanosti dodjele koncesije za eksploataciju mineralne sirovine

Prilikom izrade Koncesionog akta sa prapatnom dokumentacijom za detaljna geološka istraživanja biće uključena Agencija za zaštitu životne sredine i Opština Pljevlja.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosí: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

4.LEŽIŠTE ŠTITOVO II - B – CRVENOG BOKSITA, OPŠTINA NIKŠIĆ

O lokalitetu

Ležište crvenog boksita „Štitovo II - B“ pripada boksitonosnom rejonu Nikšićke župe. Nalazi se 18 km vazdušne linije istočno od Nikšića. Smješteno je na prostranoj planinskoj zaravni Štitovo, na nadmorskoj visini od oko 1.500 m. Sa Nikšićem je povezano automobilskim putem dužine 37 km, od čega je 29 km asfaltirano. Ovo ležište je na preglednoj karti (sl. 5.1) označeno brojem 3.

Teren uz ležište crvenog boksita „Štitovo II - B“ izgrađuju krečnjačko-dolomitski sedimenti trijasa, jure i krede, kao i tvorevine kvartara.

Podina ležišta je gornjotrijaske (retske) starosti. Predstavljena je bankovitim i masivnim kriptokristalastim krečnjacima koji su intenzivno karstifikovani (paleo i neokarst), a u neposrednom kontaktu sa rudnim tijelom i brečirani.

Transgresivno preko gornjotrijaskih krečnjaka, leže slojeviti krečnjaci titona, čineći krovinu boksitonosnom sloju (sl. 5.9) tamo gdje je razvijen. Krečnjaci su laporoviti u nižim dijelovima, a naviše postepeno prelaze u debele karbonatne naslage donje krede, sa slojevitim i bankovitim dolomitima, dolomitičnim krečnjacima i krečnjacima.

Kvartarne tvorevine zahvataju mali prostor u zapadnom i sjeverozapadnom dijelu ležišta. Predstavljene su glacijalnim naslagama u vidu morenskog materijala, čija debljina dostiže 20 m.

Boksitna supstanca zaliježe u paleomorfološki intenzivno razuđenoj krečnjačkoj podlozi (sl. 5.3), pa samo ležište ima nepravilan slojeviti oblik i krajnje varijabilnu debljinu, koja se kreće od 1 do 38 m.

Unutrašnja građa ležišta, odnosno boksitnog rudnog tijela, je homogena. Samo mjestimično u zapadnom dijelu ležišta primijetne su varijacije i razlike u facijalnom i hemijskom sastavu boksitne rude, u odnosu na ostali veći dio ležišta koji je homogen.

Prema rezultatima mineraloških ispitivanja, crveni boksit ležišta „Štitovo II - B“ pripada monohidratnom tipu. Bemit je glavni mineral boksita i nosilac aluminijske, a njegov prosječni sadržaj u ležištu je 50,85%. Hematit je osnovni mineral gvožđa. Tijesno je srastao sa bemitom i mineralima gline u boksitnoj masi, a njegov srednji sadržaj u ležištu iznosi 18,08%. Kaolinit, koji je zastupljen u prosjeku sa 26,73% u ležištu, predstavlja osnovni alumosilikatni mineral i glavni je nosilac silicijuma u boksitnoj rudi. Titanovi minerali su zastupljeni u obliku oksida (rutil, anatas i sl.) i njihov prosječan sadržaj u boksitnoj rudi ovog ležišta iznosi 2,74%. Ostali minerali sa 2,60% učešća u boksitnoj rudnoj pojedinačno su zastupljeni u količinama koje su daleko ispod 1%. Među njima su konstatovani: magnetit, pirit, cirkon, ilmenit, kvarc, piroksen, amfibol, biotit, hlorit, sfen i drugi.

Tektonska građa ležišta je prilično složena. Usljed snažnih postrudnih tektonskih pokreta, određeni dijelovi ležišnog prostora su znatno poremećeni složenim rupturim strukturama, među kojima se posebno ističu gravitacioni i reversni rasjedi, navlake i kraljušti.

Po svojoj dimenziji i intenzitetu, najmarkantnije mjesto među ovim tektonskim elementima zauzima prostrana navlaka pravca pružanja istok-zapad, čija je trasa ispoljena na sjevernoj polovini ležišta. Duž nje su trijaski krečnjaci podine, zajedno sa dijelom ležišta navučeni na titon-valendiške krečnjačko-dolomitske sedimente krovine. Padni ugao površine navlačenja kreće se od 5° do 20°. Sjeveroistočno od ove navlake izražena su veća ili manja kraljuštanja koja su uslovlila višestruko ponavljanje pojedinih dijelova ležišta. Na ostalom dijelu ležišnog prostora preovlađuju normalni ili gravitacioni rasjedi relativno strmog pada i ograničenog pružanja, a lokalno su prisutna i makazasta rasijedanja.

Ležište „Štitovo II - B“ pripada istom genetskom tipu kao i ležište „Biočki stan“.

U toku dosadašnjeg geološko-istražnog procesa na ovom ležištu je primjenjivano: geološko kartiranje terena u razmjeri 1:10.000 i 1:1.000, geološko kartiranje i oprobavanje istražnih radova, geofizička prospekcija terena u razmjeri 1:10.000 primjenom geoelektričnih metoda, istražno bušenje i rudarski istražni radovi (potkopi), geodetsko snimanje terena u razmjeri 1:1.000 i 1:2.500, kao i snimanje istražnih radova i razna laboratorijska ispitivanja. Na osnovu toga upoznati su i utvrđeni: ležišni uslovi (stratigrafski položaj i genetski tip), elementi prostiranja, oblik i građa ležišta, kvalitet (mineralni i hemijski sastav) i tehnološka svojstva boksitne rude, kao i karakter raspodjele korisne i štetnih komponenti u ležištu. Razjašnjeni su tektonski, hidrogeološki, inženjersko-geološki faktori i drugi prirodni uslovi u obimu koji omogućava dobijanje osnovnih elemenata za utvrđivanje metode eksploatacije ležišta.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Dio ležišta crvenih boksita Štitovo II - B koji je obuhvaćem ovim Planom trenutno nije u eksploataciji, ali predstavlja značajan mineralni resurs od ekonomskog i strateškog značaja za

Crnu Goru. Crveni boksit je prepoznat kao jedna od kritičnih mineralnih sirovina u okviru Akcionog plana Evropske unije za kritične mineralne sirovine, zbog čega istraživanje i valorizacija domaćih resursa crvenih boksita ima poseban značaj sa aspekta sigurnosti snabdijevanja i razvoja industrije zasnovane na zelenoj tranziciji.

- Kvalitet resursa: Crveni boksit ležišta "Štitovo II - B" sadrži srednje kvalitativne osobine crvenog boksita koje je potrebno dodatno istražiti kroz detaljna geološka istraživanja.
- Kritične mineralne sirovine: crveni boksit sa procjenom vjerovatnoće za titanijum (Ti), galijum (Ga), skandijum (Sc), metale rijetkih zemalja (REE), vanadijum (V), germanijum (Ge), Niobijum (Nb) i Tantal (Ta).
- Zaposlenost: Očekuje se zapošljenje oko 50 ljudi.
- Pristup tržištu: Postoji stabilna potražnja za crvenim boksitom na međunarodnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- Dugoročne rezerve: Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- Koncesiona naknada: Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 4% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- Operativni troškovi: Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku mašina za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju.
- Socijalni i ekološki aspekti: Detaljna geološka istraživanja donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Ukoliko se nakon detaljnih geoloških istraživanja utvrdi da postoje ekonomski isplative rezerve za eksploataciju, a da se mogu ispuniti najviši ekološki standardi može se razmišljati o opravdanosti dodjele koncesije za eksploataciju mineralne sirovine

Prilikom izrade Koncesionog akta sa propratnom dokumentacijom za detaljna geološka istraživanja biće uključena Agencija za zaštitu životne sredine i Opština Nikšić.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosi: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

II NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE

5.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE ARHITEKTONSKO-GRAĐEVINSKOG I TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „SUK“, OPŠTINA DANILOVGRAD

O lokalitetu

Lokalitet „Suk“ predstavlja poznato ležište arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena smješteno na karstnom platou Komunice u opštini Danilovgrad. Dosadašnja ispitivanja ukazuju da se radi o kamenu dobrog kvaliteta, pogodnom za primjenu u građevinarstvu.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje dodatnih detaljnih geoloških istraživanja radi preciznijeg definisanja rezervi, kvaliteta i eksploatacionih karakteristika ležišta, kao i eksploataciju arhitektonsko-građevinskog kamena u skladu sa savremenim rudarskim, tehničkim i ekološkim standardima.

Lokalitet je već obuhvaćen planskom dokumentacijom kao prostor na kojem postoje potvrđeni geološki potencijali za eksploataciju mineralne sirovine. Imajući u vidu nivo istraženosti ležišta, potvrđene bilansne rezerve, kvalitet mineralne sirovine, povoljan geografski položaj uz magistralni put Podgorica–Nikšić i kontinuiranu potražnju za arhitektonsko-građevinskim kamenom na domaćem i regionalnom tržištu, ocijenjeno je da postoji javni interes za dalju valorizaciju ovog ležišta kroz dodjelu koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju.

Predloženo je da prostor koji će biti predmet koncesije, odnosno, koji je namijenjen za geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu “Suk“, obuhvati koordinate konturnih tačaka koje se nalaze u sledećoj tabeli:

Geološke karakteristike lokaliteta „Suk“

Šire područje ležišta izgrađuju karbonatni sedimenti gornjokredne – senonske starosti i kvartarne tvorevine. U geološkoj građi ležišta učestvuju foraminifersko-algalni mikrospariti sa rijetkim bioklastima, bioklastične mikritske alohemijske stijene i ljuspasto raspadnuti krečnjaci. Geneza sedimentnih tvorevina kampan-mastrihta od kojih je izgrađeno ležište vezana je za razvoj Dinarske karbonatne platforme.

Rudno tijelo je masivne teksture, bez izraženih diskontinuiteta duž površina slojevitosti, dok debljina ležišta prelazi 50 m. Tektonska građa ležišta je relativno jednostavna, pri čemu je u centralnom dijelu registrovano nekoliko manjih rasjeda sa skokovima između 2 i 4 m.

Dalja detaljna geološka istraživanja omogućiće preciznije definisanje rezervi, kvaliteta sirovine i eksploatacionih parametara, kao i optimalno planiranje rudarskih radova i buduće eksploatacije.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Arhitektonsko-građevinski i tehničko-građevinskog kamena sa ležišta „Suk“ nije eksploatisan. Eksploatacija ležišta „Suk“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Suk“ sadrži visokokvalitetne krečnjake, koji imaju odlična fizičko-mehanička svojstva.
- Zaposlenost: Očekuje se zapošljenje najmanje 20 ljudi.
- Pristup tržištu: Postoji stabilna potražnja za arhitektonsko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom, tako i na inostranom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda. Takođe, zahvaljujući dobrom kvalitetu kamena, očekuje se da proizvodnja može biti konkurentna na tržištu ukrasnog kamena.
- Dugoročne rezerve: Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- Koncesiona naknada: Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi (radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.
- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosi: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

U Crnoj Gori se uglavnom proizvodi i koristi tehničko-građevinski kamen iz karbonatnih stijena – krečnjaka, dolomitičnih krečnjaka i dolomita. Preko 90% ukupnog potencijala ovih karbonatnih stijena može se koristiti u građevinarstvu i drugim industrijama kao tehničko-građevinski kamen – agregat, uz odgovarajuće parametre kvaliteta, zavisno od namjene. Ovaj kamen ima široku primjenu u izgradnji puteva, mostova, građevinskih objekata, betonskih konstrukcija, kao i u proizvodnji kamenog agregata za različite tehničke svrhe.

6.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „BRDELA“, OPŠTINA BAR

O lokalitetu

Lokalitet „Brdela“ predstavlja perspektivno ležište tehničko-građevinskog kamena. Na osnovu dostupnih geoloških podataka i analogije sa ležištima u eksploataciji koja se nalaze u neposrednom okruženju, ocijenjeno je da predmetna mineralna sirovina može zadovoljiti zahtjeve tržišta za proizvodnju kamenih agregata za potrebe građevinarstva, putogradnje i drugih infrastrukturnih projekata.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje detaljnih geoloških istraživanja radi potvrđivanja rezervi i kvaliteta mineralne sirovine, kao i stvaranje uslova za eksploataciju i tržišnu valorizaciju ležišta. Imajući u vidu očekivani rast potražnje za građevinskim materijalima na području južnog regiona Crne Gore, naročito u kontekstu planiranih infrastrukturnih i turističkih investicija, ocijenjeno je da postoji javni interes za stavljanje ovog lokaliteta u funkciju privrednog razvoja.

Geološke karakteristike lokaliteta „Brdela“

Na lokalitetu „Brdela“ do sada su sprovedena osnovna geološka istraživanja u okviru izrade Osnovne geološke karte SFRJ (OGK), list „Ulcinj“, razmjere 1:100.000. Na osnovu raspoloživih podataka nisu vršena detaljna geološka istraživanja koja bi omogućila precizno definisanje geoloških rezervi, kvaliteta mineralne sirovine i eksploatacionih uslova.

Predmetno područje geološki pripada karbonatnoj strukturi Možura – Briska gora – Reč, koju dominantno izgrađuju karbonatne naslage santonsko-kampanske starosti. Litološki sastav terena čine pretežno masivni i slojeviti krečnjaci, mjestimično brečizirani, sa manjim učešćem dolomitičnih krečnjaka i dolomita. Ove stijenske mase karakterišu povoljna fizičko-mehanička svojstva koja ukazuju na mogućnost njihove upotrebe kao tehničko-građevinskog kamena. Prema podacima Osnovne geološke karte, na lokalitetu su zastupljeni krečnjaci neraščlanjenog santonsko-kampansko (K₂^{4,5}), koji se javljaju u vidu slojevitih i bankovitih masa različitih teksturnih i strukturnih karakteristika. Tektonski, lokalitet pripada Jadransko-jonskoj geotektonskoj zoni, koja je poznata

po značajnim karbonatnim kompleksima pogodnim za eksploataciju tehničko-građevinskog kamena.

Na osnovu raspoloživih geoloških podataka, površine zahvata, morfoloških karakteristika terena i poređenja sa sličnim ležištima u neposrednom okruženju („Darza“, „Možura“ i „Ristova punta“), procjenjuje se da predmetni prostor posjeduje značajan potencijal za eksploataciju tehničko-građevinskog kamena. Međutim, tačan obim rezervi, kvalitet mineralne sirovine i mogućnost njene komercijalne valorizacije mogu se potvrditi isključivo sprovođenjem detaljnih geoloških istraživanja.

Predloženo je da prostor koji će biti predmet koncesije, odnosno, koji je namijenjen za geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu „Brdela“, obuhvati koordinate konturnih tačaka koje se nalaze u sledećoj tabeli:

S obzirom na geološke karakteristike lokaliteta, postoje indicije da bi se mineralna sirovina mogla koristiti za proizvodnju kamenih agregata za beton, asfaltne mješavine, putne podloge, hidrotehničke objekte i druge građevinske namjene. Konačna ocjena kvaliteta sirovine biće moguća tek nakon izvođenja detaljnih geoloških istraživanja i odgovarajućih laboratorijskih ispitivanja.

Imajući u vidu geološke pokazatelje, položaj lokaliteta, saobraćajnu povezanost i potrebe tržišta za tehničko-građevinskim kamenom, ocijenjeno je da predmetni prostor predstavlja značajan mineralni potencijal od interesa za privredni razvoj. Zbog toga je opravdano planirati dodjelu koncesije koja obuhvata detaljna geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena, pri čemu bi se eksploatacija mogla realizovati nakon potvrđivanja rezervi, kvaliteta sirovine i ispunjavanja svih zakonom propisanih uslova.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Tehničko-kamen sa ležišta „Brdela“ nije prethodno eksploatisan. Eksploatacija ležišta „Brdela“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Brdela“ čine krečnjaci i dolomitični krečnjaci koji prema svojim fizičko-mehaničkim svojstvima i hemijskom sastavu u pogledu mogućnosti primjene u tehničko-građevinske svrhe u potpunosti zadovoljavaju zahtjeve propisane važećim domaćim standardima i propisima.
- *Zaposlenost:* Očekuje se zapošljenje najmanje 15 ljudi.
- *Pristup tržištu:* Postoji stabilna potražnja za tehničko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- *Dugoročne rezerve:* Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- *Koncesiona naknada:* Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi

(radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.

- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosí: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

7.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „STUBIČKI DOLOVI“, OPŠTINA NIKŠIĆ

O lokalitetu

Lokalitet „Stubički dolovi“ predstavlja perspektivan prostor za istraživanje i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na području opštine Nikšić.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje detaljnih geoloških istraživanja radi potvrđivanja rezervi i kvaliteta tehničko-građevinskog kamena, kao i stvaranje uslova za njegovu eksploataciju i tržišnu valorizaciju. Imajući u vidu povoljan geografski položaj lokaliteta, blizinu magistralnog puta Podgorica–Nikšić i kontinuiranu potrebu tržišta za kamenim agregatima u sektoru građevinarstva

i infrastrukture, ocijenjeno je da postoji javni interes za stavljanje ovog prostora u funkciju privrednog razvoja.

Geološke karakteristike lokaliteta „Stubički dolovi“

Lokalitet se nalazi na kraškom području južno od Nikšića, na nadmorskoj visini od približno 550 do 650 m i predstavlja dio masiva koji je vezan za planinu Budoš. Geološku građu prostora dominantno čine slojeviti i mjestimično bankoviti krečnjaci i dolomitisani krečnjaci kredne starosti. Teren karakterišu izraženi kraški oblici reljefa, uključujući škrape i vrtače, koji ukazuju na razvijene karbonatne stijenske mase. Na predmetnom prostoru do sada nisu sprovedena detaljna geološka istraživanja, zbog čega se trenutno može govoriti samo o procijenjenim geološkim rezervama. Iako nisu sprovedena laboratorijska ispitivanja kvaliteta mineralne sirovine, na osnovu analogije sa geološki sličnim ležištima u okruženju može se pretpostaviti da predmetni krečnjaci posjeduju odgovarajuće fizičko-mehaničke karakteristike za proizvodnju kamenih agregata i druge tehničko-građevinske namjene. Konačna ocjena kvaliteta i mogućnosti primjene biće utvrđena nakon sprovođenja detaljnih geoloških istraživanja i izrade Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Tehničko-kamen sa ležišta „Stubički dolovi“ nije eksploatisan. Eksploatacija ležišta „Stubički dolovi“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Stubički dolovi“ čine krečnjaci i dolomitični krečnjaci koji prema svojim fizičko-mehaničkim svojstvima i hemijskom sastavu u pogledu mogućnosti primjene u tehničko-građevinske svrhe u potpunosti zadovoljavaju zahtjeve propisane važećim domaćim standardima i propisima.
- *Zaposlenost:* Očekuje se zapošljenje najmanje 15 ljudi.
- *Pristup tržištu:* Postoji stabilna potražnja za tehničko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- *Dugoročne rezerve:* Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- *Koncesiona naknada:* Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi (radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.
- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosí: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

8.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „ KLIČEVAC“, OPŠTINA NIKŠIĆ

O lokalitetu

Lokalitet „Kličevac“ predstavlja perspektivan prostor za istraživanje i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na području Grahova, opštine Nikšić.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje detaljnih geoloških istraživanja radi utvrđivanja rezervi, kvaliteta i eksploatacionih uslova tehničko-građevinskog kamena, kao i stvaranje uslova za njegovu dugoročnu eksploataciju i tržišnu valorizaciju. Lokalitet se nalazi u neposrednoj blizini regionalnog puta Grahovo–Cetinje i magistralnog puta Nikšić–Risan, što obezbjeđuje povoljne saobraćajne veze prema tržištu centralnog i primorskog regiona Crne Gore. Zbog raspoloživih geoloških potencijala i mogućnosti privredne valorizacije prostora ocijenjeno je da postoji javni interes za dodjelu predmetne koncesije.

Geološke karakteristike lokaliteta „Kličevac“

Lokalitet „Kličevac“ nalazi se na području Grahova, opštine Nikšić na padinama brda Veliki Kličevac, na nadmorskim visinama od približno 800 do 990 m.

Geološku građu prostora dominantno čine slojeviti, debeloslojeviti, bankoviti i masivni krečnjaci donjojurske starosti, koji su mjestimično prekrystalisani i slabo dolomitisani. Teren karakterišu izražene kraške morfološke forme tipične za karbonatne stijenske mase.

Predloženo je da prostor koji će biti predmet koncesije, odnosno, koji je namijenjen za geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu "Kličevac", katastarska opština Grahovo.

Na predmetnom prostoru do sada nisu sprovedena detaljna geološka istraživanja, pa se trenutno može govoriti samo o procijenjenim geološkim rezervama.

Iako nisu izvršena laboratorijska ispitivanja kvaliteta mineralne sirovine, na osnovu analogije sa geološki sličnim ležištima karbonatnih stijena može se pretpostaviti da predmetni krečnjaci posjeduju odgovarajuće fizičko-mehaničke karakteristike za proizvodnju tehničko-građevinskog kamena i kamenih agregata. Konačna ocjena kvaliteta, rezervi i mogućnosti primjene biće utvrđena nakon sprovođenja detaljnih geoloških istraživanja i izrade Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Tehničko-kamen sa ležišta „Kličevac“ je već prethodno eksploatisan. Eksploatacija ležišta „Kličevac“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Kličevac“ čine krečnjaci i dolomitični krečnjaci koji prema svojim fizičko-mehaničkim svojstvima i hemijskom sastavu u pogledu mogućnosti primjene u tehničko-građevinske svrhe u potpunosti zadovoljavaju zahtjeve propisane važećim domaćim standardima i propisima.
- *Zaposlenost:* Očekuje se zapošljenje najmanje 15 ljudi.
- *Pristup tržištu:* Postoji stabilna potražnja za tehničko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- *Dugoročne rezerve:* Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- *Koncesiona naknada:* Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi (radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.
- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosi: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

9.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „POTOCI“, OPŠTINA PODGORICA

O lokalitetu

Lokalitet „Potoci“ predstavlja perspektivan prostor za istraživanje i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na području opštine Podgorica. Ležište se nalazi u zoni istoimenog naselja, na oko 3 km sjeverno od Bioča i oko 12 km sjeveroistočno od Podgorice, na desnoj obali rijeke Morače.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje detaljnih geoloških istraživanja radi preciznog utvrđivanja rezervi, kvaliteta i eksploatacionih uslova tehničko-građevinskog kamena, kao i obezbjeđivanje uslova za njegovu dugoročnu eksploataciju i tržišnu valorizaciju. Lokalitet je saobraćajno dobro povezan. Do ležišta vodi lokalni makadamski put dužine oko 1 km, kojim je prostor povezan sa magistralnim putem M-2 Podgorica–Kolašin. Blizina Podgorice (oko 12 km) i povezanost sa regionalnom i državnom putnom mrežom omogućavaju povoljan transport sirovine ka tržištima Crne Gore.

Predloženo je da prostor koji će biti predmet koncesije, odnosno, koji je namijenjen za geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu „Potoci“ obuhvata katastarsku opštinu Blizna.

Zbog postojećih geoloških potencijala i infrastrukturnih uslova, ocijenjeno je da postoji javni interes za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na ovom lokalitetu.

Geološke karakteristike lokaliteta „Potoci“

Lokalitet „Potoci“ nalazi se na padinama brda Velji Um (353 m n.v.), kao i u zoni jaruge Krstati potok, u okviru centralnog dijela Crne Gore. Geološku građu ležišta izgrađuju karbonatne naslage gornje krede (turona), predstavljene svijetlosmeđim, smeđim i tamnosmeđim, slojevitim, bankovitim i rjeđe masivnim krečnjacima, sa lokalno prisutnim dolomitičnim varijetetima.

Stijenska masa sadrži fosilne ostatke foraminifera, ostrakoda, bioklaste školjki, a rjeđe i rudiste. Dolomitizacija je slabo izražena i ograničena na pojedine djelove ležišta.

Teren karakterišu izraženi kraški oblici reljefa, uključujući vrtače, uvale, dolove, škrape i druge tipične forme razvijene u karbonatnim stijenam.

Na osnovu rezultata laboratorijskih ispitivanja fizičko-mehaničkih, mineraloško-petrografskih i hemijskih karakteristika stijenske mase, utvrđeno je da karbonatni sedimenti ležišta „Potoci“ zadovoljavaju važeće standarde (JUS) za primjenu u građevinskoj industriji. Kvalitet mineralne sirovine ocijenjen je kao povoljan, što omogućava njenu primjenu u proizvodnji tehničko-građevinskog kamena i kamenih agregata.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Tehničko-kamen sa ležišta „Potoci“ nije eksploatiran. Eksploatacija ležišta „Potoci“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Potoci“ čine krečnjaci i dolomitični krečnjaci koji prema svojim fizičko-mehaničkim svojstvima i hemijskom sastavu u pogledu mogućnosti primjene u tehničko-građevinske svrhe u potpunosti zadovoljavaju zahtjeve propisane važećim domaćim standardima i propisima.
- *Zaposlenost:* Očekuje se zapošljenje najmanje 15 ljudi.
- *Pristup tržištu:* Postoji stabilna potražnja za tehničko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- *Dugoročne rezerve:* Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- *Koncesiona naknada:* Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi (radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.

- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosí: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

10.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „PJEŠIVAČKI DO“, OPŠTINA DANILOVGRAD

O lokalitetu

Lokalitet „Pješivački do“ predstavlja perspektivan prostor za istraživanje i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na području opštine Danilovgrad.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje detaljnih geoloških istraživanja radi potvrđivanja rezervi i kvaliteta tehničko-građevinskog kamena, kao i stvaranje uslova za njegovu eksploataciju i tržišnu valorizaciju. Imajući u vidu povoljan geografski položaj lokaliteta, blizinu magistralnog puta Podgorica–Nikšić i kontinuiranu potrebu tržišta za kamenim agregatima u sektoru građevinarstva i infrastrukture, ocijenjeno je da postoji javni interes za stavljanje ovog prostora u funkciju privrednog razvoja.

Geološke karakteristike lokaliteta „Pješivački do“

Lokalitet se nalazi na kraškom području sjeverno od Danilovgrada, na nadmorskoj visini od približno oko 200 m. Geološku građu prostora dominantno čine slojeviti i mjestimično bankoviti krečnjaci i dolomitisani krečnjaci kredne starosti. Teren karakterišu izraženi kraški oblici reljefa, uključujući škrape i vrtače, koji ukazuju na razvijene karbonatne stijenske mase. Na predmetnom prostoru do sada nisu sprovedena detaljna geološka istraživanja, zbog čega se trenutno može govoriti samo o procijenjenim geološkim rezervama. Iako nisu sprovedena laboratorijska ispitivanja kvaliteta mineralne sirovine, na osnovu analogije sa geološki sličnim ležištima u okruženju može se pretpostaviti da predmetni krečnjaci posjeduju odgovarajuće fizičko-mehaničke karakteristike za proizvodnju kamenih agregata i druge tehničko-građevinske namjene.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Tehničko-kamen sa ležišta „Pješivački do“ je već prethodno eksploatisan. Eksploatacija ležišta „Pješivački do“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Pješivački do“ čine krečnjaci i dolomitični krečnjaci koji prema svojim fizičko-mehaničkim svojstvima i hemijskom sastavu u pogledu mogućnosti primjene u tehničko-građevinske svrhe u potpunosti zadovoljavaju zahtjeve propisane važećim domaćim standardima i propisima.
- *Zaposlenost:* Očekuje se zapošljenje najmanje 15 ljudi.
- *Pristup tržištu:* Postoji stabilna potražnja za tehničko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- *Dugoročne rezerve:* Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- *Koncesiona naknada:* Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi (radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.
- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosi: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.

11.LEŽIŠTE NEMETALIČNE MINERALNE SIROVINE ARHITEKTONSKO-GRAĐEVINSKOG I TEHNIČKO-GRAĐEVINSKOG KAMENA „PRIJEKO BRDO“, OPŠTINA NIKŠIĆ

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu „Prijeko brdo“.

Lokalitet „Prijeko brdo“ predstavlja perspektivan prostor za istraživanje i eksploataciju arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena na području opštine Nikšić.

Predmet koncesije obuhvata sprovođenje detaljnih geoloških istraživanja radi potvrđivanja rezervi i kvaliteta arhitektonsko-građevinskog i tehničko-građevinskog kamena, kao i stvaranje uslova za njegovu eksploataciju i tržišnu valorizaciju. Imajući u vidu povoljan geografski položaj lokaliteta, blizinu magistralnog puta Podgorica–Nikšić i kontinuiranu potrebu tržišta za kamenim agregatima u sektoru građevinarstva i infrastrukture, ocijenjeno je da postoji javni interes za stavljanje ovog prostora u funkciju privrednog razvoja.

Geološke karakteristike lokaliteta „Prijeko brdo“

Lokalitet se nalazi na kraškom području južno od Nikšića, na nadmorskoj visini od približno oko 500 m i predstavlja dio masiva koji je vezan za planinu Budoš. Geološku građu prostora dominantno čine slojeviti i mjestimično bankoviti krečnjaci i dolomitisani krečnjaci kredne starosti. Teren karakterišu izraženi kraški oblici reljefa, uključujući škrape i vrtače, koji ukazuju na razvijene karbonatne stijenske mase. Na predmetnom prostoru do sada nisu sprovedena detaljna geološka istraživanja, zbog čega se trenutno može govoriti samo o procijenjenim geološkim rezervama. Iako nisu sprovedena laboratorijska ispitivanja kvaliteta mineralne sirovine, na osnovu analogije

sa geološki sličnim ležištima u okruženju može se pretpostaviti da predmetni krečnjaci posjeduju odgovarajuće fizičko-mehaničke karakteristike za proizvodnju ukrasnog kamena i kamenih agregata i druge tehničko-građevinske namjene. Konačna ocjena kvaliteta i mogućnosti primjene biće utvrđena nakon sprovođenja detaljnih geoloških istraživanja i izrade Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi.

Predmet koncesije: Detaljna geološka istraživanja i eksploatacija.

Analiza opravdanosti javnog interesa sa pokazateljima uticaja na privredni razvoj, zaposlenost i budžet: Arhitektonsko-građevinski i tehničko-građevinski kamen sa ležišta „Priječko brdo“ nije eksploatiran. Eksploatacija ležišta „Priječko brdo“ predstavlja potencijalnu ekonomsku opravdanost zbog nekoliko ključnih razloga:

- *Kvalitet resursa:* Ležište „Priječko brdo“ čine krečnjaci i dolomitični krečnjaci koji prema svojim fizičko-mehaničkim svojstvima i hemijskom sastavu u pogledu mogućnosti primjene u arhitektonsko-građevinske i tehničko-građevinske svrhe u potpunosti zadovoljavaju zahtjeve propisane važećim domaćim standardima i propisima.
- *Zaposlenost:* Očekuje se zapošljenje najmanje 15 ljudi.
- *Pristup tržištu:* Postoji stabilna potražnja za arhitektonsko-građevinskim i tehničko-građevinskim kamenom na tržištu, i to kako na lokalnom tržištu, što stvara povoljan okvir za plasman proizvoda.
- *Dugoročne rezerve:* Detaljnim geološkim istraživanjima će se utvrditi rezerve. Uzimajući u obzir visoke procijenjene rezerve, ležište ima potencijal za višegodišnju eksploataciju i profitabilnost.
- *Koncesiona naknada:* Koncesiona naknada iznosi, zavisno od ponude na javnom oglasu, a minimum 7% (70% iznosa koncesione naknade ide u budžet lokalne samouprave, a 30% u budžet države).
- *Operativni troškovi:* Početni kapital za izgradnju infrastrukture i nabavku rudarskih mašina je značajan, ali se može amortizovati kroz kontinuiranu proizvodnju, jer operativni troškovi (radna snaga, energija, transport) mogu biti optimizovani i prepoznati kao realni u kontekstu obima planirane proizvodnje.
- *Socijalni i ekološki aspekti:* Otvaranje ovog rudnika donosi potencijalne koristi za lokalnu zajednicu kroz zapošljavanje i razvoj infrastrukture. Takođe, obavezivanje na ekološke standarde osigurava minimizaciju negativnog uticaja na okolinu, što dodatno doprinosi dugoročnoj održivosti.

Usklađenost sa strateškim ciljevima: Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina 2019-2028.

Vrijeme trajanja koncesije: 30 godina.

Prostorno planski preduslovi: Ispunjeni.

Imovinsko pravni odnosí: Koncesija se dodjeljuje na zemljištu koje je u državnoj svojini, a tačne koordinate tački lokaliteta određiće se prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Drugi elementi: Prije izrade Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom pribaviće se mišljenja Agencije za zaštitu životne sredine i Uprave za zaštitu kulturnih dobara za predmetni

lokalitet. Tek ukoliko tražena mišljenja budu pozitivna može se pristupiti izradi Koncesionog akta sa pratećom dokumentacijom.

Koncesionar je dužan da, prije eksploatacije i sprovođenja investicionih zahvata, sprovede postupak procjene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom. I dalje je potrebno obezbijediti mjere zaštite prirodnog okruženja, uključujući sadnju drveća i zaštitne koridore za divlje životinje. Redovan monitoring kvaliteta vazduha, vode i zemljišta biće sproveden tokom čitavog perioda eksploatacije, a podaci će biti dostupni nadležnim institucijama.

Eksploatacija će uključivati rekultivaciju prostora u fazama, paralelno sa radovima, kako bi se vraćena prirodna vrijednost zemljištu bila slična ili bolja od prvobitne. Projekti rekultivacije obuhvatiće rudarsko-tehničke i biološke mjere, u skladu sa Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Koncesionar je obavezan da primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti, uključujući upotrebu mašina i uređaja nove generacije sa manjom potrošnjom energije, energetski efikasne uređaje u proizvodnim pogonima i primjenu obnovljivih izvora energije, poput solarnih panela. Redovno će se analizirati potrošnja energije radi identifikacije mogućnosti za dalja unapređenja.